

**Vilniaus
universitetas**

PATVIRTINTA
Vilniaus universiteto rektoriaus
2026 m. liepos 7 d. įsakymu Nr. R-765

Vilniaus universiteto 2026–2030 metų lyčių lygybės planas

Vilniaus universitetas (toliau – VU) siekia kurti ir puoselėti atvirą, saugią bendruomenę, kurioje visi (-os) jos nariai (-ės) jaustųsi priimti. Siekiama, kad kiekvienas (-a) bendruomenės narys (-ė) turėtų vienodas galimybes studijuoti, dirbti, siekti profesinės karjeros, dalyvauti priimant sprendimus. Atliepiant vieną iš pagrindinių VU vertybių – atvirumą, Universitete vertinama bendruomenės narių įvairovė ir visiems (-oms) užtikrinamos lygios galimybės.

VU Lyčių lygybės plane lygios galimybės suprantamos kaip žmogaus teisių įgyvendinimas, nepaisant asmens lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. VU Lyčių lygybės planu siekiama tęsti, stiprinti ir įtvirtinti ilgalaikį Universiteto įsipareigojimą užtikrinti lyčių lygybę visose Universiteto veiklos srityse. Planas orientuotas į tvarių pokyčių kūrimą, siekiant stiprinti įtraukį, pagarbią ir lygiomis galimybėmis grindžiamą Universiteto aplinką, kuri yra suprantama kaip vienodos moterų ir vyrų teisės, atsakomybės ir galimybės.

VU Lyčių lygybės planas – dokumentas, skirtas skatinti kultūrinius, sisteminius ir struktūrinius pokyčius organizacijoje, siekiant moterims ir vyrams lygių studijų ir darbo sąlygų. Jis parengtas remiantis aktualiomis Europos Sąjungos direktyvomis bei nuostatomis, Europos Komisijos „Europos Horizonte“ gairėmis dėl lyčių lygybės planų ir rekomendacijomis, Lietuvos Respublikos įstatymais bei kitais teisės aktais.

VU Lyčių lygybės plano lygiateisiškumo principai turi glaudžias sąsajas su Vilniaus universiteto darbuotojų darbo užmokesčio tvarkos aprašu, Vilniaus universiteto studijų nuostatais, Vilniaus universiteto mokslinės veiklos nuostatais ir kt.

LYČIŲ LYGYBĖS PLANO ĮGYVENDINIMAS

VU Lyčių lygybės planas parengtas 2026–2030 m. laikotarpiui. Plano įgyvendinimą koordinuoja Bendruomenės gerovės skyrius. Plano įgyvendinimo metu numatoma reguliariai stebėti pažangą, vertinti taikomų priemonių veiksmingumą ir, esant poreikiui, planą atnaujinti, atsižvelgiant į stebėsenos rezultatus, kintantį teisinį reguliavimą, institucinės aplinkos pokyčius ir Universiteto bendruomenės poreikius. Kasmet iki balandžio 1 d. parengiama plano įgyvendinimo ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie įvykdytas priemones, pasiektus poveikio rodiklius ir siūlymus dėl plano koregavimo.

VU Lyčių lygybės planas remiasi šiais lyčių lygybės principais:

Lygių galimybių užtikrinimas derinant darbą, studijas bei asmeninį gyvenimą: siekiama diegti šeimai palankias strategijas, užtikrinti lanksčias darbo valandas bei paramos priemones vaikus auginantiems (-čioms) ar sergančius (-ias) artimuosius (-ąsias) prižiūrintiems asmenims.

Lyčių pusiausvyra valdymo ir sprendimų priėmimo organuose: siekiama, kad Universiteto ir jo padalinių valdymo organuose bei jų sudaromuose dariniuose nedominuotų nė vienos lyties atstovai (-ės) (siekiama bent 40 proc. atstovavimo).

Lygiateisiškumas įdarbinant ir siekiant karjeros: palaikomi skaidrūs atrankos kriterijai, vykdomas objektyvus kompetencijų vertinimas, užtikrinant abiejų lyčių galimybes užimti aukščiausio lygio profesorių ar vadovių pozicijas.

Lyčių aspekto integravimas į studijų turinį ir mokslinius tyrimus: siekiama, kad dėstytojai (-os) savo darbe vengtų lyčių stereotipų, o moksliniuose tyrimuose būtų analizuojamas poveikis tiek vyrams, tiek moterims.

Kova su smurtu dėl lyties ir seksualinio priekabiavimo: įtvirtinami prevencijos mechanizmai, pranešimo kanalai siekiant užtikrinti visų organizacijos narių orumą ir saugumą.

Metinė ataskaita turi apimti ne tik įgyvendintas priemones, bet ir rodiklių pokyčio analizę, nustatytus nukrypimus nuo plano, jų priežastis bei siūlomas korekcines priemones. Ataskaita pateikiama Rektoriui, pristatoma Senate.

VU Lyčių lygybės planas taikomas visai Vilniaus universiteto bendruomenei – visiems (-oms) VU darbuotojams (-oms) bei studentams (-ėms).

¹ Europos lyčių lygybės institutas lyčių lygybę apibrėžia taip: „Lyčių lygybė reiškia, kad yra atsižvelgiama tiek į moterų, tiek į vyrų interesus, poreikius ir prioritetus, taip pripažįstant skirtingų moterų ir vyrų grupių įvairovę. Lyčių lygybė nėra vien tik moterų klausimas, bet turi apimti ir visiškai įtraukti tiek vyrus, tiek moteris. Moterų ir vyrų lygybė vertinama ir kaip žmogaus teisių klausimas, ir kaip prielaida bei tvaraus, į žmones orientuoto vystymosi ir demokratijos rodiklis.“ EIGE terminų žodynas (2021), <https://eige.europa.eu/>.

1. DARBO, STUDIJŲ IR ASMENINIO GYVENIMO PUSIAUSVYRĄ STIPRINANČIOS EKOSISTEMOS KŪRIMAS

KO SIEKIAME:

Saugios, pagarbios, įtraukios ir sudarančios sąlygas visiems (-oms) bendruomenės nariams (-ėms) derinti profesinį, studijų ir asmeninį gyvenimą aplinkos, ugdant lyčių lygybei palankią darbo, studijų ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą stiprinančią organizacinę kultūrą.

ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS	Atsakingi	Įgyvendinimas
1.1. Susisteminti esamą informaciją apie priemones, skirtas užtikrinti galimybes derinti profesinį, studijų ir asmeninį gyvenimą	Bendruomenės gerovės skyrius (Personalo skyrius, Komunikacijos ir rinkodaros skyrius)	2027 m.
1.2. Į mokymus darbuotojams (-oms) ir kitiems (-oms) bendruomenės nariams (-ėms) įtraukti temas apie lyčių lygybę bei įtraukti	Bendruomenės gerovės skyrius (Personalo skyrius)	2027–2030 m.
1.3 Parengti lyčiai jautrios kalbos komunikacines gaires	Bendruomenės gerovės skyrius	2027 m.

POVEIKIO RODIKLIAI	Siektina reikšmė
Susisteminta informacija apie priemones, skirtas užtikrinti galimybes derinti profesinį, studijų ir asmeninį gyvenimą	Informacija pavišinta vidiniuose VU kanaluose
VU bendruomenės nariai (-ės) išklusė mokymus, į kuriuos įtrauktos temas apie lyčių lygybę bei įtraukti	≥10 proc. bendruomenės narių per metus
Parengtos lyčiai jautrios kalbos komunikacinės gairės	1 dokumentas

² Čia ir toliau skliaustuose pateikiami papildomi padaliniai, dalyvaujantys priemonės įgyvendinime pagal jiems priskirtas funkcijas. Pagrindiniu atsakingu padaliniu laikomas pirmasis, prieš skliaustus nurodytas padalinys.

2. LYČIŲ PUSIAUSVYRA VALDYME IR SPRENDIMŲ PRIĖMIME

KO SIEKIAME:

Didinti lyčių pusiausvyrą VU valdymo ir patariamosiose struktūrose, siekiant, kad ne mažiau kaip 40 proc. narių sudarytų kiekvienos lyties atstovai (-ės) (išskyrus atvejus, kai to objektyviai neįmanoma pasiekti).

ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS	Atsakingi	Įgyvendinimas
2.1. Sudarant kamieninių akademinių padalinių vadovų įsakymais tvirtinamas darbo grupes ir komisijas, siekti lyties atžvilgiu subalansuotos sudėties	Organizacijos vystymo ir bendruomenės reikalų prorektorė (Kamieniniai akademiniai padaliniai)	Kasmet
2.2. Parengti vadovams (-ėms) skirtus mokymus lyčių lygybės tematika	Bendruomenės gerovės skyrius (Personalo skyrius)	2027–2028 m.

POVEIKIO RODIKLIAI	Siektina reikšmė
Lyčių pusiausvyrą VU kamieninių akademinių padalinių vadovų įsakymais tvirtinamose darbo grupėse ir komisijose	≥50 proc. visų įsakymais tvirtinamų grupių yra lyčių balansas
Parengti VU vadovams (-ėms) mokymai lyčių lygybės tematika	Mokymus išklausiusių vadovų (-ių) dalies proporcingas augimas 10 proc. kasmet

3. DARBUOTOJŲ KARJEROS GALIMYBĖS

KO SIEKIAME:

Visiems (-oms) VU darbuotojams (-oms) būtų sudarytos vienodos galimybės gauti sąžiningą atlygį užtikrinant lyčių lygybę atlygio sistemoje ir karjeros galimybių suteikime.

ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS	Atsakingi	Įgyvendinimas
3.1. Parengti informaciją apie vyrų ir moterų darbo užmokestį, identifikuojant jo atotrūkį lyties aspektu	Personalo skyrius	Kasmet
3.2. Parengti pasiūlymus dėl darbo užmokesčio sistemos pakeitimų, siekiant užtikrinti vyrų ir moterų darbo užmokesčio skirtumo sumažinimą	Personalo skyrius	Kasmet
3.3. Atlikti lyčių lygybės požiūriu grįstą karjeros galimybių VU apklausą	Bendruomenės gerovės skyrius	2027 ir 2029 m.

POVEIKIO RODIKLIAI	Siektina reikšmė
Informacijos apie vyrų ir moterų darbo užmokesčio atotrūkį pateikimas darbuotojams VU intranete	1 kartą per metus
Pasiūlymų dėl darbo užmokesčio sistemos pakeitimų, mažinant vyrų ir moterų darbo užmokesčio atotrūkį, parengimas	Atlikta ne mažiau kaip 1 apklausa per plano įgyvendinimo laikotarpį
Atlikta darbuotojų apklausa apie karjeros galimybes lyčių lygybės aspektu	Atlikta ne mažiau kaip 1 apklausa per plano įgyvendinimo laikotarpį
Parengtos rekomendacijos dėl lyčių lygybės karjeros galimybių srityje stiprinimo, remiantis apklausos duomenų analize	Parengtas ne mažiau kaip 1 rekomendacijų dokumentas per plano įgyvendinimo laikotarpį

4. MOKSLINIAI TYRIMAI IR STUDIJŲ TURINYS

KO SIEKIAME:

Lyties aspektas sistemiskai integruojamas į mokslinių tyrimų turinį, įtrauki lyčių lygybė užtikrinama tyrėjų komandose bei studijų programose ir procesuose.

ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS	Atsakingi	Įgyvendinimas
4.1. Organizuoti mokymus apie lyties aspekto integravimą į MTEP turinį ir įtraukios lyčių lygybės užtikrinimą MTEP veiklose	Mokslo ir inovacijų departamentas	Kasmet
4.2. Atsižvelgti į įtraukios lyties aspektą rengiant tyrimų metodikas ir renkant duomenis	Mokslininkai (-ės), projektų vadovai (-ės), doktorantai (-ės)	2027–2030 m.

POVEIKIO RODIKLIAI	Siektina reikšmė
VU akademiniai darbuotojai, išklause mokymus apie lyties aspekto integravimą bei įtraukios lyčių lygybės užtikrinimą MTEP	≈50 proc. akademinų darbuotojų

5. DISKRIMINACIJOS PREVENCIJA

KO SIEKIAME:

VU užtikrinama saugi, nediskriminuojanti aplinka, kurioje kiekvienas (-a) bendruomenės narys (-ė) gali saugiai informuoti apie diskriminacijos, priekabiavimo ir seksualinio priekabiavimo atvejus lyties pagrindu.

ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS	Atsakingi	Įgyvendinimas
5.1. Peržiūrėti ir atnaujinti mokymus „Seksualinio priekabiavimo atpažinimas ir prevencija“ visiems (-oms) VU bendruomenės nariams (-ėms)	Bendruomenės gerovės skyrius	2027 m.
5.2. Atnaujinti ir supaprastinti pranešimo, pagalbos, tyrimo ir apsaugos nuo diskriminacijos, priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, smurto ir persekiojimo procedūras	Bendruomenės gerovės skyrius	2028 m.

RODIKLIAI	Siektina reikšmė
VU bendruomenės nariai (-ės) dalyvavo „Seksualinio priekabiavimo atpažinimo ir prevencijos“ mokymuose	15 proc. augimas kas metus
Sukurti „kur kreiptis“ žemėlapi VU bendruomenės nariams (-ėms) bei jį paskelbti vidiniame VU ir akademinų bei neakademinų padalinių puslapiuose	1 žemėlapis

Vilniaus
universitetas